

Memorandwm Esboniadol i Reoliadau Bwyd a Diod (Darpariaethau Trosiannol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021

Paratowyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB) a chaiff ei osod gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Dirprwy Weinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Bwyd a Diod (Darpariaethau Trosiannol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021.

Rwyf wedi gwneud y datganiadau sy'n ofynnol gan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018. Gellir gweld y datganiadau hyn yn Rhan 2 o'r Atodiad i'r Memorandwm hwn.

Lynne Neagle AS
Y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant

29 Mehefin 2021

RHAN 1

1. Disgrifiad

- 1.1. Mae Rheoliadau Bwyd a Diod (Darpariaethau Trosiannol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021 ("yr offeryn hwn") yn diwygio Rheoliadau Gwybodaeth am Fwyd (Cymru) 2014 a Rheoliadau Gwlad Tarddiad Cigoedd Penodol (Cymru) 2015. Mae angen y diwygiadau hyn i fynd i'r afael â diffygion sy'n deillio o Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd (UE) a sicrhau y gall y llyfr statud weithredu'n effeithiol ar ôl i'r Deyrnas Unedig (DU) ymadael â'r UE.
- 1.2. Caiff y dyddiad y daw'r offeryn hwn i rym ei gadarnhau unwaith y bydd y broses graffu y bydd yn ei dilyn yn cael ei phenderfynu, gan ddwyn i ystyriaeth argymhellion y pwyllgor sifftio.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

- 2.1 Gwneir yr offeryn hwn gan ddefnyddio'r pwerau a roddir gan baragraff 1(1) o Atodlen 2 a pharagraff 21 o Atodlen 7 i Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 ("Deddf 2018").
- 2.4 Fel y nodir yn y Datganiadau Gweinidogol yn Rhan 2 o'r Atodiad i'r Memorandwm Esboniadol hwn, cynigir bod yr offeryn yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol.
- 2.5 Mae'r Offeryn yn gwneud darpariaethau trosiannol yn unig, felly ystyrir ei bod yn briodol gwneud yr Offeryn hwn yn destun dirymiad yn unol â phenderfyniad gan Senedd Cymru.

3. Y cefndir deddfwriaethol

- 3.1 Caiff yr offeryn hwn ei lunio gan ddefnyddio'r pŵer yn Rhan 1 o Atodlen 2 i Ddeddf 2018 er mwyn mynd i'r afael â methiannau yng nghyfraith yr UE a ddargedwir (*retained EU law*) i weithredu'n effeithiol, neu ddiffygion eraill sy'n deillio o ymadawiad y DU â'r UE. Gwneir yr offeryn hefyd o dan baragraff 21 o Atodlen 7 i Ddeddf 2018 sy'n darparu bod unrhyw bŵer i wneud rheoliadau o dan Ddeddf 2018 yn cynnwys pŵer i wneud darpariaeth atodol, achlysurol, ganlyniadol, drosiannol, dros dro neu arbed. Yn unol â gofynion y Ddeddf honno, mae'r Dirprwy Weinidog wedi gwneud y datganiadau perthnasol fel y manylir yn Rhan 2 o'r Atodiad i'r Memorandwm Esboniadol hwn.

4. Pwrpas y ddeddfwriaeth a'i heffaith fwriadedig

Beth oedd unrhyw gyfraith berthnasol yn yr UE yn ei chyflawni cyn Diwrnod Cwblhau'r Cyfnod Gweithredu?

Rheoliadau Gwybodaeth am Fwyd (Cymru) 2014

Mae'r Rheoliadau hyn, mewn perthynas â Chymru, yn darparu ar gyfer gweithredu a gorfodi rhai o ddarpariaethau Rheoliad (UE) Rhif 1169/2011 Senedd Ewrop a'r Cyngor Ewropeaidd ar 25 Hydref 2011 ynghylch darparu gwybodaeth am fwyd i ddefnyddwyr, gan ddiwygio Rheoliad (EC) Rhif 1924/2006 a (EC) Rhif 1925/2006 Senedd Ewrop a'r Cyngor Ewropeaidd, a diddymu Cyfarwyddeb 87/250/EEC y Comisiwn Ewropeaidd, Cyfarwyddeb 90/496/EEC y Cyngor Ewropeaidd, Cyfarwyddeb 1999/10/EC y Comisiwn Ewropeaidd, Cyfarwyddeb 2000/13/EC Senedd Ewrop a'r Cyngor Ewropeaidd, Cyfarwyddebau 2002/67/EC a 2008/5/EC a Rheoliad (ECCE) Rhif 608/2004 y Comisiwn Ewropeaidd.

Daeth Rheoliad (UE) Rhif 1169/2011 â rheolau'r UE ar labelu cyffredinol a labelu maeth ynghyd mewn un Rheoliad i symleiddio a chydgrynhoi deddfwriaeth labelu gyfredol, ac mae'n nodi'r gofynion ar gyfer labelu, hysbysebu a chyflwyno bwydydd.

Rheoliadau Gwlad Tarddiad Cigoedd Penodol (Cymru) 2015

Mae'r Rheoliadau hyn, mewn perthynas â Chymru, yn darparu ar gyfer gweithredu a gorfodi Rheoliad Gweithredu (UE) Rhif 1337/2013, sy'n gosod y rheolau ar gyfer cymhwyso Rheoliad (UE) Rhif 1169/2011 Senedd Ewrop a'r Cyngor Ewropeaidd o ran nodi gwlad neu fan tarddiad cig ffres, cig oer a chig wedi'i rewi o foch, defaid, geifr a dofednod.

Pam ei fod yn cael ei newid?

Mae'r newidiadau a wneir gan yr Offeryn hwn yn angenrheidiol i sicrhau bod y ddeddfwriaeth ddomestig sy'n gorfodi cyfraith yr UE a ddargedwir yn parhau i weithredu'n effeithiol ar ôl i'r DU ymadael â'r UE ac i ychwanegu cyfnod addasu trosiannol ar gyfer newidiadau penodol a fydd yn dod i ben ar 30 Medi 2022.

Mae'r newidiadau penodol sy'n cael eu cynnig i'r Rheoliadau y manylir arnynt yn 1.1 uchod fel hyn:

Beth fydd y Rheoliadau yn ei gyflawni nawr?

Rheoliadau Gwybodaeth am Fwyd (Cymru) 2014

- Mewnosod darpariaeth drosiannol 21 mis yn y ddeddfwriaeth, gan sicrhau bod rhaid i swyddog awdurdodedig beidio â chyflwyno hysbysiad gwella mewn perthynas â diffyg cydymffurfio â newidiadau labelu os cafodd y cynnyrch ei roi ar y farchnad ar neu cyn 30 Medi 2022.

Rheoliadau Gwlad Tarddiad Cigoedd Penodol (Cymru) 2015

- Mewnosod darpariaeth drosiannol 21 mis yn y ddeddfwriaeth, gan sicrhau bod rhaid i swyddog awdurdodedig beidio â chyflwyno hysbysiad gwella

mewn perthynas â diffyg cydymffurfio â newidiadau labelu os cafodd y cynnyrch ei roi ar y farchnad ar neu cyn 30 Medi 2022.

5. Ymgynghoriad

Mae'r ASB ac Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig (Defra) wedi cynnal sawl ymgynghoriad dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf mewn perthynas â newidiadau arfaethedig i gyfreithiau o ganlyniad i ymadael â'r UE. Mae'r diwydiant ac awdurdodau lleol yng Nghymru yn ymwybodol o'r cynigion hyn ac yn eu cefnogi. Mae'r cysyniad o gyfnod addasu trosiannol sy'n dod i ben ar 30 Medi 2022 eisoes yn y bau gyhoeddus.

6. Asesiad Effaith Rheoleiddiol

- 6.1 Ni pharatowyd Asesiad Effaith ar gyfer yr offeryn hwn gan mai ei bwrpas yw cynnal gweithredadwyedd y cyfundrefnau presennol. Ni ragwelir unrhyw effaith sylweddol ar y sectorau preifat, gwirfoddol na chyhoeddus o ganlyniad i'r Rheoliadau hyn.
- 6.2 Nid yw'r ddeddfwriaeth hon yn cael unrhyw effaith ar y dyletswyddau statudol (adrannau 77-79 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006) na phartneriaid statudol (adrannau 72-75 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006).

Atodiad 1

Datganiadau o dan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018

Rhan 1

Tabl o Ddatganiadau o dan Ddeddf 2018

Mae'r tabl hwn yn nodi'r datganiadau a allai fod yn ofynnol gan Weinidogion Cymru o dan Ddeddf 2018. Mae'r tabl hefyd yn nodi'r datganiadau hynny a allai fod yn ofynnol gan Weinidogion y Goron o dan Ddeddf 2018, y mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i'w darparu hefyd pan fo angen. Gellir gweld y datganiadau gofynnol yn Rhan 2 o'r atodiad hwn.

Datganiad	Ym mha le y nodir y gofyniad	I bwy y mae'n berthnasol	Yr hyn sy'n ofynnol ganddo
Sifftio	Paragraffau 3(7) a 4(3), Atodlen 7 Rheol Sefydlog 27.1A	Gweinidogion Cymru sy'n arfer pwerau yn Rhan 1 o Atodlen 2 i wneud Offeryn Statudol Negyddol Mae paragraff 3(7) yn berthnasol i Weinidogion y Goron, ond mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad	Datganiad i egluro pam y dylai'r offeryn fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol ac, os yw'n berthnasol, pam eu bod yn anghytuno ag argymhelliad y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad (LJC) (fel pwyllgor sifftio)
Priodoldeb	Is-baragraff (2) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn berthnasol i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu sy'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad yn nodi nad yw'r Offeryn Statudol yn gwneud mwy nag sy'n briodol.
Rhesymau Da	Is-baragraff (3) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn berthnasol i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu sy'n arfer	Datganiad i egluro'r rhesymau da dros lunio'r offeryn a bod yr hyn sy'n cael ei wneud yn ffordd resymol o weithredu.

		pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	
Cydraddoldeb	Is-baragraffau (4) a (5) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn berthnasol i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu sy'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad i egluro pa ddiwygiadau, diddymiadau neu ddirymiadau, os o gwbl, sy'n cael eu gwneud i Ddeddfau Cydraddoldeb 2006 a 2010, ac i ddeddfwriaeth a luniwyd oddi tanynt. Datganiad yn nodi bod y Gweinidog wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i ddileu gwahaniaethu ac ymddygiad arall a waherddir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.
Esboniadau	Is-baragraff (6) o baragraff 28, Atodlen 77	Yn berthnasol i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu sy'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad i egluro'r offeryn, nodi'r gyfraith berthnasol cyn y diwrnod ymadael, egluro effaith yr offeryn ar gyfraith yr UE a ddargedwir a rhoi gwybodaeth am bwrpas yr offeryn, er enghraifft p'un a fwriedir mân newidiadau neu newidiadau technegol yn unig i gyfraith yr UE a ddargedwir.
Troseddau	Is-baragraffau (3) a (7) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn berthnasol i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu sy'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad yn nodi'r 'rhesymau da' dros greu trosedd, a'r gosb sydd ynghlwm wrthi.
Is-ddirprwyo	Paragraff 30, Atodlen 7	Yn berthnasol i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 18(1), 9 a	Datganiad i egluro pam ei bod yn briodol creu pŵer is-ddirprwyedig o'r fath.

		<p>pharagraff 1 o Atodlen 4 i greu pŵer deddfwriaethol na all Gweinidog y Goron nac Awdurdod Datganoledig ei arfer.</p> <p>Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2 neu baragraff 1 o Atodlen 4 i greu pŵer deddfwriaethol na all Gweinidog y Goron nac Awdurdod Datganoledig ei arfer</p>	
Brys	Is-baragraff (2) ac (8) o baragraff 7, Atodlen 7	Gweinidogion Cymru sy'n arfer pwerau yn Rhan 1 o Atodlen 2 ond gan ddefnyddio'r weithdrefn frys ym mharagraff 7 o Atodlen 7	Datganiad yn nodi bod Gweinidogion Cymru o'r farn bod angen llunio'r Offeryn Statudol gan ddefnyddio'r weithdrefn frys a'r rhesymau dros y farn honno.

Rhan 2

Datganiadau sy'n ofynnol wrth ddefnyddio pwerau galluogi o dan Ddeddf 2018 yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael)

1. Datganiad(au) sifftio

Mae'r Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch defnyddio pwerau deddfwriaethol yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

“Yn fy marn i, dylai Rheoliadau Bwyd a Diod (Darpariaethau Trosiannol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021 fod yn destun dirymiad yn unol â phenderfyniad gan Senedd Cymru (hynny yw, y weithdrefn negyddol).”

Nid oes unrhyw newid i bolisi.

2. Datganiad priodoldeb

Mae'r Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch defnyddio pwerau deddfwriaethol yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

“Yn fy marn i, nid yw Rheoliadau Bwyd a Diod (Darpariaethau Trosiannol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021 yn gwneud mwy nag sy'n briodol.”

Mae hyn yn wir am y gwneir yr holl newidiadau yn unswydd er mwyn cynnal effeithiolrwydd gweithredol ar ôl ymadael â'r UE. Nid oes unrhyw newid i bolisi.

3. Rhesymau da

Mae'r Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch defnyddio pwerau deddfwriaethol yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

“Yn fy marn i mae rhesymau da dros y darpariaethau yn yr offeryn hwn, ac rwyf wedi dod i'r casgliad eu bod nhw'n ffordd resymol o weithredu.”

Sef y byddai methu â gwneud y ddeddfwriaeth hon yn peri bod deddfwriaeth Gymreig sy'n ymwneud â hylendid a diogelwch bwyd, safonau ynghylch cyfansoddiad a labelu bwyd a hadau yn methu â gweithredu'n effeithiol ar ôl i'r DU ymadael â'r UE.

4. Cydraddoldebau

Mae'r Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant wedi gwneud y datganiad canlynol:

“Nid yw'r Offeryn yn diwygio, yn diddymu nac yn dirymu darpariaeth neu ddarpariaethau yn Neddf Cydraddoldeb 2006, na Deddf Cydraddoldeb 2010 nac is-ddeddfwriaeth a wneir o dan y Deddfau hynny.”

Mae'r Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch defnyddio pwerau deddfwriaethol yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

“Mewn perthynas â'r offeryn, rwyf i, Lynne Neagle, y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant, wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu, erledigaeth ac unrhyw ymddygiad arall a waherddir gan neu o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.”

5. Esboniadau

Gwnaed y datganiad esboniadau ym mharagraff 4 (Pwrpas ac effaith fwriadedig y ddeddfwriaeth) ym mhrif gorff y memorandwm esboniadol hwn.

6. Troseddau

Ddim yn berthnasol/ddim yn ofynnol.

7. Is-ddirprwyo deddfwriaethol

Ddim yn berthnasol/ddim yn ofynnol.

8. Brys

Ddim yn berthnasol/ddim yn ofynnol.